

Holmöarnas naturreservat

En pärla i Kvarken

Smaka på namn som Korvögern, Äggögern, Mjöl matt, Nörd-Slo kisögern, Slarvögern och Fjäderägg. Vad kommer framtidens grynnor, skär och vikar att heta när mer land höjs över ytan i vattnen kring Holmöarna?

Inlandsisen gav Holmöarna utseende och karaktär. Mer än något annat är det landhöjningen som orsakar variationsrikedomen. Längre har öarna varit befolkade, precis som idag. Jägare och fiskare har lämnat spår efter sig. Delar av öarna har varit betade och har öppna landskap. Holmöarna är en av kustens verkliga pärlor och här finns mycket att utforska!

Holmögadd fyr

Stora Fjäderäggs fyr och fyrvaktarbostad som nu är vandrarhem.

Fakta om Holmöarna:

I reservatet ingår 24 200 ha varav landyta är ca 2 800 ha. Holmöarna är ett av Sveriges marina naturreservat. Naturreservatsbestämmelser gäller för både land och vatten. Holmöarna ingår i EU:s nätverk av skyddad natur, Natura 2000.

Hitta: Bil eller buss till Norrfjärden. Därifrån passbåt till Byviken på Holmön. Bilen får du lämna på fastlandet.

Med cykel kan du besöka både Holmön och Ångesön. För att nå övriga skärgården krävs båt. Från Byviken transporterar den vackra träbåten Slupen gäster till vandrarhemmet på Stora Fjäderägg. Kontakta båtmuseet på Holmön för mer information om Slupen och vandrarhemmet.

1. Byviken och Holmöns båtmuseum

Färjan till Holmöarna går till Byvikens hamn. Här kan du också lägga till med egen båt. Båtmuseet vid Byviken ger en bra bild av Holmölivet och av reservatets natur och kultur.

Holmöns båtmuseum är öppet under sommarhalvåret

Lundsångaren är sällsynt men flyger då och då in från öster till Holmöarna.

2. Kammen

Klapperstensvallen mellan Vintervägskroken och Bergudden kallas för Kammen. Här kan du följa vandringsleden förbi flera rösen och genom skog med hänglavklädda granar. Framme vid Bergudden kan du titta på Berguddens fyr eller prova att få upp en harr på spö.

 Röse från järnåldern

  Berguddens fyr

  Längs Kammens vandringsled finns en grillplats
Berguddens vandrarhem har öppet under sommarhalvåret

3. Trappudden

När landet reser sig ur havet har vågorna skapat vidsträckt klapperstensfält och strandvallar. Strandvallarna på Trappudden ligger i följd. Och precis som namnet avslöjar liknar det en trappa. Från Byviken kan du följa den markerade vandringsleden som tar dig till Trappudden.

Undvik att störa fåglarna under rast- och häckningsperioden.

Holmöarnas naturreservat

4. Stora Fjäderägg – en karg ö med fågelbesök

Stora Fjäderägg täcks nästan helt av ett klapperstensfält. Men här finns också rishedar, enbuskar och mycket gamla granbestånd. Runt ön går en markerad vandringsled som tar dig mellan kulturlämningar och geologiska formationer. På ön finns en fågelstation där tusentals flyttfåglar märks varje år.

Vandrarhemmet är öppet under sommarhalvåret

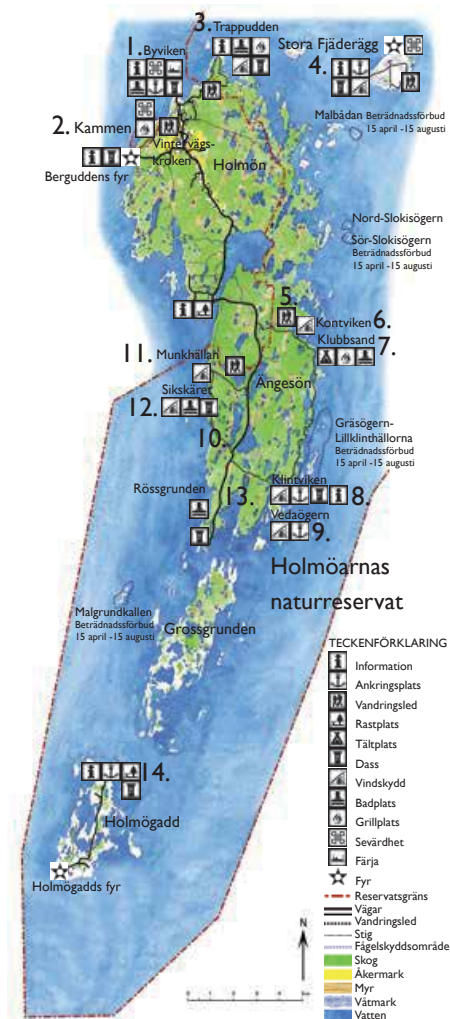
Ljungheden samsas med gamla granbestånd på Stora Fjäderägg.

Strandvallar bildar en trappa på Trappudden.

Holmöarnas naturreservat

Smålom häckar ofta på Ängesön och hörs flera kilometer.

5-8. Östra vandringsleden på Ängesön – flador och glosjöar

När landet höjer sig bildas avsnörda havsvikar och grunda sjöar - flador och glosjöar. Längs östra sidan av Ängesön finns mängder av flador. Tar du dig en simtur i någon av de många fladorna så kan du träffa på både abborre och gädda. De trivs i det söta, varma vattnet. När landet höjs ur havet växer ny skog upp. Landhöjningsskogar och hållmarker finns det gott om på Ängesön.

- Kontviken (6)
- Klubbssand (7) har en fin sandstrand med tält och grillplats
- I Klintviken (8) kan det också vara bra abborr- och harrfiske

Abborrarna leker i de grunda vikarna.

Strandskatorna vadar och letar mat.

10-12. Västra vandringsleden på Ängesön – ett paradys av strandängar

Utefter hela västra sidan av Ängesön finns många strandängar, tuktade av vågor och is. Den markerade stigen tar dig mellan ängarna men också över hållmarker, hedar och små myrar. I strandernas snår av gråal och rönn frodas växter som vänderot, älgört och rödblåra.

- 1,5 km efter leden, i Munkhällan (11) finns ett vindskydd.
- I Sikskäret (12) går det bra att både rasta och bada

13. På cykel till södra Ängesön

På cykel kan du ta dig så långt som till Rössgrunden, på Ängesöns sydligaste udde. Här finns fina lövskogar som bönderna förr använde till slätter och betesmarker.

Älnate slingrar sig i grunda vatten.

Ormtunga, en märklig liten ormbunke trivs på Holmöarnas strandängar.

Holmöarnas naturreservat

14. Holmögadd

Holmögadd har ett öppet landskap med mycket rishedar och strandängar men också en del björkskogar. Allra längst söderut på Holmögadd ligger Holmögadds fyr. I vikarna har sikarna hittat bra yngelområden.

☆ Holmögadds fyr.

Holmögadds ensliga strandängar doftar starkt av vänderot.

Färdas på vattnet

Mer otillgängliga delar av Holmöarna nås bra på vattnet. Att paddla går utmärkt på östra sidan, i lä av småöarna. Vattnet runt Holmöarna är bräckt, varken salt eller sött. Under ytan finns en blandning av arter som trivs antingen i salt havsvatten eller i sötvatten. Här kan man också få se en tobisgrissla svirra förbi.

Runt Holmöarna finns ankringsplatser på flera ställen. Förutom i Byviken (1) finns ankringsplatser i Klintviken (8), Vedögern (9), på Stora Fjäderägg (4) och på Holmögadd (14).

